

שלוש מסות על התיאוריה של המיניות

הקדמה למהדורה השנייה*

אין למחבר כל אשליות ביחס לליקוייו של חיבור קטן זה, ולעמימותו שבו. ובכל זאת, עמד בפיתוי ולא הוסיף את ממצאי המחקרים של חמש השנים האחרונות, שכן אלו היו הורסים את אחדות חיבורו ואת אופיו התיעודי. הוא מדפיס אפוא את הנוסח המקורי, בשינויים קלים בלבד, ומסתפק בכמה הערות שוליים נוספות, שהובחנו מקודמותיהן בכוכבית**. יתר על כן, שאיפתו הכנה של המחבר היא שהספר יתיישן במהירות – וכי מה שנחשב לחדשני יהיה מוסכם על הכל, ומה שהיה לקוי, יוחלף בדבר טוב ממנו.

וינה, דצמבר 1909

הקדמה למהדורה השלישית

במשך עשר שנים צפיתי באופן קבלתו והשפעתו של ספר זה. ברצוני להעיר מספר הערות מקדימות לרגל צאת המהדורה השלישית, כדי למנוע אי-הבנות וציפיות שהספר אינו יכול למלאן. ראשית לכל יש להדגיש שכל הדברים המוצגים בדפים הבאים מבוססים על תצפית רפואית יומיומית, וממצאי המחקר הפסיכואנליטי אמורים להעניק לה עומק נוסף ומשמעות מדעית. שלוש ה"מסות על התיאוריה של המיניות" אינן מכילות, אלא את מה שהפסיכואנליזה מחייבת להניח, או את מה שהיא מאפשרת לבסס. לפיכך, אי-אפשר שתתרחבנה אי-פעם לכלל "תיאוריה של המיניות" בה' הידועה. על כן, כמה בעיות חשובות של חיי המין כלל לא תיבחנו כאן. עם זאת, אין להסיק מכך שהמחבר התעלם מסעיפים אלה שהם חלק מן הנושא הגדול, מפני שאינם ידועים, או מפני שראה בהם עניינים שוליים.

התצפיות הפסיכואנליטיות הן שהובילו לכתבתו של ספר זה, ותלותו בהן ניכרת לא רק בבחירת נושאו, אלא אף באופן סידורם. לכל אורך החיבור יופיעו

Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie, 1905

* הקדמה זו הושמטה מ־1920 ואילך. [הערות המסומנות בכוכבית או מופיעות בסוגריים מרובעים הן של העורכים; הערותיו של פרויד ממוספרות].

** הבחנה זו הושמטה במהדורות הבאות, ובזו הנוכחית.

באנגלית יש נגיעה לנושא זה. בבחירתנו ניסינו עם זאת להתמקד במאמרים שעוסקים בנושא באופן מובהק, כשכל מאמר בקובץ מלמד אותנו דבר מה ייחודי נוסף על חקר המיניות ומקומה בתיאוריה של פרויד: מן המיניות הילדית, דרך הפנטזיה, הפרוורסיה וכלה במיניות הנשית. אנו מכירים בכך שניתן היה להוסיף עוד מאמרים רבים לכרך צנוע זה. בחרנו מאמרים שטרם תורגמו לעברית, בצד "שלוש המסות" שהופיעו ב־1954 (בתרגום מנחם אילון, ספריית פועלים) במהדורה שאזלה מזמן.

המאמרים מסודרים בסדר כרונולוגי לפי שנת הופעתם. אנשים רבים תמכו בעבודתנו ועזרו בעבודה עצמה. ברצוננו להודות להם: למשרד המדע האוסטרי שאיפשר בתרומתו את הופעת הכרך הנוכחי, למתרגמים דוד זינגר ואדם טננבאום, לאיבון נתנזון שסייעה בבדיקה של דיוק התרגום וללאה שניר ומרים קראוס, העורכות הלשוניות.

ביבליוגרפיה

- זיגמונד פרויד, 1905, קטע מתוך אנליזה של היסטריה. בספר: פרויד ודורה, עם עובד, 1993.
- 1914. לתולדות התנועה הפסיכואנליטית, כתבי פרויד, דביר 1966.
- 1915. הערות על אהבת-העברה, הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד, 2002.
- 1918, איש הזאבים, הספרייה לפסיכותרפיה, 1999
- 1920, מעבר לעקרון העונג, כתבי פרויד כרך ד', דביר, 1966
- 1923, האני והסתם, כתבי פרויד כרך ד', דביר, 1966
- 1925, פסיכולוגיה של ההמון ואנליזה של האני כתבי פרויד כרך ב', דביר, 1966
- 1933, מבוא לפסיכואנליזה – סידרה חדשה של הרצאות, כתבי פרויד, דביר, 1966.
- 1937. אנליזה סופית ואינסופית, הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד, 2002.

Freud, S., 1912, *Types of Onset of Neurosis*, SE 12:229

-----1925, *Resistances to Psychoanalysis*, SE 19:223

Lacan J., 1959-1960, *The Ethics Of Psychoanalysis, Seminar VII*, Tavistock Routledge, 1992.

-----1964, *The Four Fundamental Concepts of Psychoanalysis, Seminar XI*, Penguin, 1977.

על-פי סדר קדימותם: הגורמים הנסיבתיים תחילה, ואילו גורמי הדיספוזיציה יישארו ברקע. וההתפתחות האונטוגנטית [תולדותיו של הפרט] תקבל קדימות ביחס להתפתחות הפילוגנטית [תולדות המין האנושי], שהרי הגורמים הנסיבתיים הם שממלאים באנליזה את התפקיד העיקרי, ואיתם מצליחה האנליזה להתמודד כמעט באופן מוחלט; ואילו גורמי הדיספוזיציה אינם נחשפים, אלא משעה שנעשה ניסיון להוציאם מן הכוח אל הפועל, ואילו רצינו לבחון אותם היינו נדרשים להרחיק מעבר לתחומה של הפסיכואנליזה.

כזהו הקשר ששורר ביחס שבין האונטוגנזה והפילוגנזה. את האונטוגנזה ניתן לראות כחזרה על התפתחות הפילוגנזה, במידה שזו האחרונה לא שונתה על-ידי התנסות מאוחרת יותר. ייתכן שהמערך הפילוגנטי יתגלה מאחורי התהליך האונטוגנטי, אולם ביסודו של דבר, הדיספוזיציה היא ביטוי להתנסות קדומה של המין האנושי, ועליה נוספת ההתנסות החדשה יותר של הפרט, על שלל מרכיביה האקראיים.

החיבור שלפניכם מבוסס כל-כולו על המחקר הפסיכואנליטי, ומן הראוי להדגיש שבחזרתי לא להסתמך על ממצאי המחקר הביולוגי. נמנעתי בקפדנות מלהציג כאן תפיסות שמקורן בביולוגיה הכללית של המיניות, או בזו של אחד ממיני בעלי-החיים המיוחדים ולשלכם במחקר זה, שעוסק באמצעות הטכניקה הפסיכואנליטית בתפקודם המיני של בני-האדם. מטרתי היתה לבדוק אם יש בכוחה של החקירה הפסיכולוגית לברר את מרכיבי הביולוגיה של חיי המין האנושיים. כשהתגלו במהלך המחקר קשרים והסכמות בין השתיים יכולתי להצביע עליהם אולם התעקשתי באותן נקודות חשובות, שבהן הובילה השיטה הפסיכואנליטית להשקפות ולממצאים שונים במידה רבה מאלו שמסתמכים על השיקולים הביולוגיים גרידא.

למהדורה השלישית שלפניכם הוספתי כמות לא מעטה של חומר חדש, אולם בניגוד למנהגי במהדורה הקודמת, נמנעתי מלציין בציונים מיוחדים. העבודה המדעית בתחומנו מתקדמת היום לאטה, ובכל זאת נוספו לחיבור כמה תוספות הכרחיות, כדי שלא יפגר אחר הספרות הפסיכואנליטית החדשה.

וינה, אוקטובר 1914

הקדמה למהדורה הרביעית

עכשיו מששכחו נחשולי המלחמה, רשאים אנו לציין בסיפוק שהעניין במחקר הפסיכואנליטי בעולם הגדול לא נפגע. ובכל זאת לא שפר גורלם של מקצת חלקי התיאוריה. הממצאים והמחקרים הפסיכולוגיים הטהורים של הפסיכואנליזה נתחמו הלא-מדרט; ההדחקה; הקונפליקט המוביל למחלה; הרווח שבמחלה; מנגוני ההתחרות של סימפטומים וכדומה, כל אלה נהנים מהכרה הולכת וגדלה,

וזוכים להערכה אפילו מצד מתנגדים עקרוניים להשקפותינו. אולם אותו חלק של התיאוריה הפסיכואנליטית הגובל בביולוגיה, שיסודותיו מוגשים בחיבור קטן זה, עדיין מעורר התנגדות כמקודם. אפילו אלה שגילו עניין פעיל ביותר בפסיכואנליזה, נטשו אותה בשל כך ואימצו לעצמם תפיסות חדשות, שעל-פיהן מצמצם משקלו של גורם המיניות בחיי הנפש הנורמליים והפתולוגיים.

ובכל זאת, לא אוכל להסכים לדעה שחלק זה של התיאוריה הפסיכואנליטית התרחק הרבה יותר מן החלק האחר מהמציאות שהוא חותר לגלותה. זיכרוני ובדיקות חוזרות ונשנות, מבטיחים לי שחלק זה התבסס גם הוא על התבוננות קפדנית וחסרת פניות, ואין כל קושי להסביר את אותו פיצול [דיסוציאציה] בהכרה הציבורית. תוארה כאן ראשית חייו המיניים של האדם, ורק חוקרים סבלנים ומיומנים די הצורך, יכולים להוביל אנליזה עד לשנות הילדות הראשונות של המטופל. לעתים קרובות אין הדבר מתאפשר כלל, כי הפעולה הרפואית דורשת, לכאורה, "פתרון" מהיר יותר למקרה המחלה. אולם לרופאים שאינם עוסקים בפסיכואנליזה אין כלל גישה לתחום ידע זה, ואף לא אפשרות לעצב לעצמם דעה שאינה כפופה להשפעת רעיונותיהם ודעותיהם הקדומות. אילו יכלו הבריות ללמוד מתוך התבוננות ישירה בילדים, לא היו שלוש מסות אלו צריכות להיכתב כלל.

כמו כן יש לזכור שמקצת אמירותיו של ספר זה, אותן אמירות שמדגישות את חשיבותם של חיי המין בכל ההישגים האנושיים ומנסות להרחיב את מושג המיניות, סיפקו עוד מראשיתן את המניעים החזקים ביותר למתנגדי הפסיכואנליזה. הם נדרשו לסיסמאות מצלצלות, עד כדי דיבור על ה"פאן-סקסואליזם" של הפסיכואנליזה, והאשימו אותה האשמה אווילית שהיא מסבירה "הכל" מתוך המיניות.

אפשר היה להשתומם על כך, אילו יוכלנו לשכוח את השפעתם המבלבלת והמשכיחה של גורמים אפקטיביים. והרי כבר עבר זמן-מה מאז הבהיר הפילוסוף ארתור שופנהאואר לבני-האדם, עד כמה מונעות פעולותיהם מכוחם של דחפים מיניים, במובן המקובל של המילה. לא יעלה על הדעת שציבור שלם של קוראים יתעלם לחלוטין מהבהרה מדהימה כל-כך! ובאשר ל"הרחבת" מושג המיניות, שהצורך בו עלה בעקבות האנליזה של ילדים ושל המכונים פרוורטים, מן הראוי שכל אלו שמשקיפים בזו על הפסיכואנליזה ממרום עמדתם, יזכרו עד כמה קרובה המיניות המורחבת של הפסיכואנליזה לארוס של אפלטון האלוהי (Nachmansohn, 1915).

וינה, מאי 1920

1828 - 1829 - 1830

בדומה לרעב, הוא דחף האכילה, מניחה הביולוגיה את מציאותו של "דחף מיני", שדרכו מוגדרים הצרכים המיניים הקיימים אצל האדם ושאר בעלי-החיים. בשפה העממית אין ביטוי מקביל למונח "רעב"; לפיכך ישתמש המדע לשם כך במונח "ליבידו"².

הרעה הרווחת יוצרת לעצמה מושגים מוגדרים למדי על טבעו של הדחף המיני ועל תכונותיו. מקובל לחשוב שאין הוא קיים בילדות, וכי הוא מופיע עם תהליך ההבשלה של גיל ההתבגרות ומתוך קשר עמו. קשר זה מתבטא בתופעות של משיכה בלתי נשלטת אותה מפעיל המין האחד על האחר, ואשר מטרתו אמורה להיות האיחוד המיני או לפחות פעולות שמוליכות בכיוון זה.

אולם מצויות בידינו כל הסיבות לראות כדעות אלה השתקפות מאוד בלתי נאמנה של המציאות. אם נבחן אותן בעין חדה, יתגלו בהן טעויות רבות, אי-דיוקים ומסקנות חפויות.

ברצוני להציע כאן שני מונחים: אובייקט מיני נקרא למי שאליו נמשכים, ולפעולה שהדחף מכונן אליה נקרא המטרה המינית. אם נסנן את התצפיות שכרשותנו באורח מדעי, תתגלנה סטיות רבות הן בנוגע לאובייקט המיני והן בנוגע למטרה המינית. כדי לבדוק את הקשרים בין סטיות אלה לבין מה שנחשב לתקין, תידרש חקירה יסודית.

אובייקט

* המילה "תעיות" — היא תרגום של המלה הגרמנית Abirrungen. את המושג פרוורסיה השארנו כ"פרוורסיה", את המושג אינוורסיה (היפוך, כשהכוונה להומוסקסואליות) השארנו "אינוורסיה" ואת המלה Abweichungen תרגמנו כ"סטייה".

1. הנתונים המופיעים במסה הראשונה לקוחים מהפרסומים הידועים של קראפט-אבינג, מול, מוביוס, האבלוק אליס, שרנק-נוציג, לוונפלד, יולנבורג, בלוך, הירשפלד (Krafft-Ebing, Moll, Moebius, Havelock Ellis, Schrenck-Notzing, Lowenfeld, "Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen" שהוצא לאור על-ידי הירשפלד (Hirschfeld, 1904). בחיבורים אלה פורטה במלואה הספרות הנוספת בנושא, לכן יכולתי לחסוך מעצמי הפניות מפורטות. (נוסף ב-1910): המידע שמקורו בחקירה פסיכואנליטית של אינוורטרים מבוסס על נתונים מאת סאדגר (Sadger) ועל ממצאי שלי.

2. הערה שנוספה ב-1910: המילה המתאימה היחידה בלשון הגרמנית, "Lust" [הנאה] היא, לדאבוננ, רב-משמעית ומציינת הן את תחושת הצורך והן את תחושת הסיפוק.

התיאוריה הרווחת באשר לדחף המיני מוצאת ביטוי הולם להפליא במשל הפיזי על חלוקת האדם לשני חצאים — גבר ואשה — ועל שאיפתם המתמדת להתאחד שוב באהבה. לכן כה מפתיע לשמוע על גברים שלגביהם האובייקט המיני אינו אשה אלא גבר, ועל נשים שהאובייקט המיני שלהן אינו גבר אלא אשה. אנשים כאלה נקראים קונטרא-סקסואלים או, בניסוח טוב יותר, אינוורטרים, * והתופעה עצמה נקראת אינוורסיה [היפוך]. מספרם של אנשים אלה רב מאוד, אבל יקשה עלינו לקובעו במדויק.³

אובייקט מיני

א. האינוורסיה

התנהגות האינוורטרים — מבחינות אחדות התנהגותם של אנשים אלה שונה מאוד זו מזו.

1) יש מהם אינוורטרים באופן מוחלט, כלומר, שהאובייקט המיני שלהם הוא אך ורק בן מינם, ואילו המין השני אינו נתפס כלל כאובייקט לערצה מינית, ועל כן הוא משאיר אותם קרירים או אפילו מעורר בהם רתיעה מינית. כשמדובר בגברים, אין הם מסוגלים לבצע משגל נורמלי בגלל רתיעתם מנשים, או שאינם מפיקים שום תענוג מכיצועו.

2) יש מהם אינוורטרים דו-מיניים (הרמאפרודיטים מבחינה פסיכוסקסואלית) כלומר, האובייקט המיני שלהם יכול להיות בן מינם וגם בן המין האחר; אינוורסיה מסוג זה אינה מוחלטת.

3) יש מהם אינוורטרים לעת מצוא, פירושו של דבר שבנסיבות חיצוניות מסוימות, שבראשן מצוי העדר גישה אל האובייקט המיני הנורמלי, ואופן חיקוי, ייתכן שימצאו את האובייקט המיני שלהם בקרב בני מינם ויבואו עמו לידי סיפוק. האינוורטרים שונים זה מזה גם ביחסם לדחף המיני המיוחד אותם. מקצתם מקבלים את האינוורסיה כדבר מובן מאליה ותופסים עצמם כבני-אדם נורמלים ובכלל זה כיוון הליבידו שלהם. הם טוענים בתוקף לשוויון זכויות ביחס לנטייה הנורמלית. אחרים מתקוממים נגד עובדת האינוורסיה שלהם וחשים אותה ככפייה חולנית.⁴

אובייקט מיני

הבדלים נוספים קשורים בזמן. יש שגילויה המיוחדים של האינוורסיה קיימים אצל הפרט כבר מראשית הזיכרון, לפעמים היא מתגלה רק מתקופה מסוימת,

* אנשים שנטייתם המינית התהפכה.

3. ביחס לקשיים אלה ולגבי הניסיונות למצוא את מספרם היחסי של האינוורטרים, ראוי להשוות עם עבודתו של מ. הירשפלד (Hirschfeld, 1904).

4. על מי שמתנגד באופן זה לכפייתם של האינוורסיה, יכול אולי להשפיע טיפול בסוגסטיה או בפסיכואנליזה. (המילה "פסיכואנליזה" נוספה על-ידי פרויד ב-1910).

לפני גיל ההתבגרות⁵ או אחריו; ולעתים האינורסיה מתמידה במשך כל החיים; יש שהיא נסוגה לזמן-מה; ולפעמים היא מהווה אירוע זמני בדרך אל ההתפתחות הנורמלית. ייתכן אף שתופיע לראשונה רק בשלב מאוחר בחיים, לאחר תקופה ארוכה של פעילות מינית נורמלית. ותיתכן גם תנודה תקופתית בין האובייקט המיני הנורמלי לאינורטי. מעניינים במיוחד אותם מקרים בהם משנה הליבידו את האובייקט המיני שלו לכיוון אינורטי לאחר התנסות מביכה עם האובייקט המיני הנורמלי. סוגי אינורסיה נבדלים אלה מתקיימים בדרך-כלל באופן נפרד. ניתן להניח שהקיצוני מביניהם הופיע בגיל מוקדם מאוד, וכי אינורטי מסוג זה כבר השלים עם קו מיוחד זה באופיו.

חוקרים רבים יימנעו מלכלול יחד את כל המקרים שמניתי כאן, ומנקודת מבטם יעדיפו להדגיש דווקא את ההבדלים ביניהם ולא את המשותף, בהתאם לתפיסה המקובלת עליהם בהתייחסות לאינורסיה. ובכל זאת, אף שההבדלים ברורים לעין, לא ניתן להתעלם משלבי הביניים הרבים המצויים בכל סוג, ואין לנו מנוס אלא להסיק, שלפנינו מבנה סדרתי.

טבעה של תפיסת האינורסיה – תחילה נתפסה האינורסיה כסימן מולד של ניוון עצבי, והערכה זו עלתה בקנה אחד עם התצפיות הרפואיות שלראשונה נתקלו בה אצל חולי נפש או בקרב מי שנתפסו ככאלה. איפיון זה של האינורסיה משלב בתוכו שתי הנחות שיש להפריד ביניהן: הניווניות והמולדות.

הניווון – בדרך-כלל נעשה שימוש יתר במלה זו. בימינו מקובל ליהס כל ביטוי של מחלה שלא מוצאים לה מקור טראומטי או זיהומי, כסימן לניווון. אבחנותיו של מגנן (Magnan) לגבי הלוקים בניווון יכולות לכלול בתוכן אפילו מערכת עצבים שמיטיבה לתפקד. בנסיבות אלה מן הראוי לתהות על ערכו של איפיון זה ולברר אם אכן יש בו תועלת, ואם הוסיף דבר-מה חדש ליריעותינו. ככל הנראה, מוטב שלא לדבר על ניוון אלא במקרים הבאים:

- 1) צירוף של כמה סטיות קשות מן הנורמה.
 - 2) פגיעה חמורה בכורש התפקוד וביכולת הקיום.⁶
- עובדות אחדות מאפשרות להסיק שבמובן זה אין האינורטיים לוקים בניווון.

5. רבים הדגישו בצדק שאין לסמוך על הנתונים האוטוביוגרפיים שמוסרים האינורטיים באשר לתאריך שבו הופיעה נטייתם, כי ייתכן שהדחיקו מזיכרונם את ההוכחות לתחושותיהם ההטרסקסואליות. [נוסף ב-1910:] הפסיכואנליזה אישרה חשד זה במקרי האינורסיה שאליהם היתה לה גישה, ושינתה שינוי מכריע את האנמזה שלהם משמילאה את חללי הזיכרון באמנזיית הילדות. [במהדורה הראשונה נכתב במקום המשפט האחרון: "הכרעה בנקודה זו תושג רק באמצעות מחקר פסיכואנליטי על מקרי אינורסיה".]

6. כבר מביוס (Moebius, 1900) הראה שאין לנהוג פזרנות באבחונים אלה, כי ערכם ועומם מבחינה מעשית: "אם נסקור את התחום הנרחב של הניווון, שכמה קרני אור האירו אותו בדפים אלה, יתברר מיד שאין לאבחנה זאת אלא ערך מועט".

הנורמלית.
ע

הנורמלית
כפי שצוין
הנורמלית
הנורמלית

- 1) ניתן למצוא אינורסיה גם בקרב אלה שאינם מראים שום סטיות קשות אחרות מן הנורמה.
- 2) היא מצויה גם בקרב אלה שיכולת תפקודם לא נפגמה, והם אף מצטיינים בהתפתחות אינטלקטואלית גבוהה במיוחד ובאורח חיים מוסרי.⁷
- 3) אם הרופא ירחיק לרגע מעבר לניסיון הרפואי שרכש ממטופליו, וירחיב את טווח ראייתו, הוא ייתקל מימינו ומשמאלו בעובדות שלא יאפשרו לו לראות באינורסיה סימן לניווון.

א) אין לשכוח שבקרב עמי הקדם בשיא התפתחותם התרבותית היתה האינורסיה תופעה שכיחה, והיא אף שימשה כמוסד בעל פונקציות חשובות;

ב) האינורסיה שכיחה מאוד בקרב עמים פראיים ופרימיטיביים רבים, אף שנהוג להגביל את מושג הניווון לתרבויות המפותחות דווקא (Bloch, 1902/3); אפילו בקרב עמי התרבות של אירופה, האקלים והגזע משפיעים באופן ניכר ביותר על מידת קבלתה של האינורסיה ועל התפשטותה.⁸

מולדות – כפי שניתן לשער, יוחסה טענת המולדות רק לאינורטיים מן הסוג הראשון, המוחלט, מפני שלדבריהם בשום תקופה בחייהם לא פנה אצלם הדחף המיני תפנית כלשהי בכיוון אחר. קשה ליישב את עצם קיומן של שתי הקבוצות האחרות, ובייחוד קיומה של הקבוצה השלישית (הארעית), עם ההנחה בדבר אינורסיה מולדת. מרבית המחזיקים בהשקפה זו נוטים להבדיל ולבודד את קבוצת האינורטיים המוחלטים מן הקבוצות האחרות, ומוותרים אפוא על הניסיון לתת לאינורסיה הסבר בעל תוקף כללי. לשיטתם, האינורסיה תהיה נטייה מולדת בקבוצה אחת של מקרים, ואילו במקרים אחרים היא תוכל להיווצר בדרכים אחרות. לעומת השקפה זו ניצבת השקפה נגדית, לפיה האינורסיה היא תכונה נרכשת של הדחף המיני. האוחזים בהשקפה זו משתמשים בנימוקים הבאים:

- 1) אצל אינורטיים רבים (גם מוחלטים) ניתן להוכיח רישום מיני מוקדם אשר טבע בהם את חותמו, שבסופו של דבר תוצאתו היא הנטייה ההומוסקסואלית.
- 2) אצל אינורטיים רבים אחרים ניתן לגלות בחייהם השפעות חיצוניות מסייעות או מעכבות, אשר קיבעו במוקדם או במאוחר את האינורסיה, כגון: מגע בלבדי עם בני אותו המין, חברותא במלחמה, כליאה בבתי-סוהר, סכנות המגע ההטרסקסואלי, פרישות, חולשה מינית וכד'.
- 3) ניתן לסלק את האינורסיה באמצעות סוגסטיה היפנוטית, ואילו היתה תכונה זו מולדת, לא ניתן היה כלל לסלקה.

7. מן הראוי להודות שדוברי ה"אורניזם" צדקו באומנם שאחדים מן האישים הדגולים הידועים לנו היו אינורטיים ואולי אף אינורטיים מוחלטים.

8. ההשקפה האנתרופולוגית על האינורסיה תפסה את מקומה של ההשקפה הפתולוגית. שינוי זה יש לזקוף לזכותו של י. בלוך (Bloch, 1902/3) שאף הבליט את קיומה של האינורסיה בקרב עמי התרבות הקדומים.

בנימוקים אלה יש כדי להטיל ספק אפילו בעצם קיומה של אינוורסיה מולדת. אפשר לטעון (האבלוק אליס) שגם אלה שאובחנו כאינוורטים מלידה, אם תיעשה בהם בחינה מדוקדקת, ייתכן שתתגלה כילדותם המוקדמת חוויה מסוימת אשר עיצבה את כיוון הליבידו. חוויה שלא נשמרה בזיכרונות המודעים, יכולה לעלות בזיכרון אם ישפיעו עליו באמצעים המתאימים. על-פי גישה זו, האינוורסיה אינה אלא אחד מגילומיו השכיחים של הרחף המיני, וכמה נסיבות חיים חיצוניות הן שמעצבות אותה.

טיעון זה שעל פניו נראה כוודאי, נסתר באמצעות טיעון נגדי, לפיו רבים מתנסים באותן השפעות מיניות, כגון פיתוי ואוננות הרדית בראשית הנעורים, ובכל זאת אינם הופכים לאינוורטים או שאינם נשארים כאלה לצמיתות. עולה מכאן שאולי אין די בהגדרת האינוורסיה כמולדת או נרכשת, או שאין בכוחן של הגדרות אלה להקיף את כל העניינים הכרוכים באינוורסיה.

הסבר לאינוורסיה — טבע האינוורסיה אינו מוסבר בהנחה שהיא מולדת, ואף לא על-ידי ההסבר האחר אשר מניח שהיא נטייה נרכשת. אם איננו מסתפקים בהסבר הגס, שלפיו לכל אדם יש מלידתו דחף מיני אל אובייקט מיני מסוים, אזי יש להקשות על ההנחה הראשונה ולשאול מאיזו בחינה האינוורסיה היא מולדת. על ההנחה האחרת ניתן להקשות ולשאול, אם אכן די בהשפעות המקריות השונות כדי להסביר את רכישת האינוורסיה, ואם לא נדרש לשם כך גם משהו באדם עצמו שישתף פעולה. כפי שכבר הראינו, אין לשלול את קיומו של הגורם הזה.

סיוע באמצעות הדר-מיניות — מאז עבודותיהם של לידסטון, קירנן ושבליה, (Lydston, Kiernan, Chevalier), הועלתה שורת מחשבות חדשות אשר מערערות על ההסבר הרווח ביחס לאינוורסיה המינית. הדעה הרווחת רואה בבני-האדם גבר או אשה. אבל יש מקרים מוכרים למדע שאצלם איפיוני המין אינם ברורים דיים ולפיכך קביעת המין כרוכה בקשיים. אם נתייחס תחילה למאפיינים האנטומיים, הרי שאיברי המין של אנשים כאלה כוללים הן מאפיינים גבריים והן נשיים (הרמאפרודיטיות). במקרים נדירים מתפתחים שני מנגנוני המין זה לצד זה (הרמאפרודיטיות אמיתית). על-פירוב נמצא ניוון בשני המנגנונים.⁹

הדבר המשמעותי בתופעות אבנורמליות אלו הוא, שהן מקילות באופן מפתיע על הבנת המבנה הנורמלי. למעשה אפשר לשייך לנורמה מידה מסוימת של הרמאפרודיטיות אנטומית. אצל כל גבר או אשה נורמלים ניתן למצוא את עקבות המנגנון של המין האחר, עקבות שמוסיפים להתקיים ללא תפקיד מוגדר באותו אופן בו מתקיימים שרידי איברים, או כאלה שמעוצבים מחדש לצורך קבלת תפקידים אחרים.

9. השוו את התיאורים המפורטים האחרונים של הרמאפרודיטיות הסומטית של טרופי (Taruffi, 1903) והעבודות של נויגבאור (Neugebauer) בכמה כרכים של *Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen*.

מתוך עובדות אנטומיות אלו, הידועות למדע מזה זמן רב, אפשר להסיק על נטייה דר-מינית ראשונית אשר הופכת במהלך ההתפתחות הדר-מיניות, שנושאת איתה שרידים מעטים של המין המנוון.

כאשר אותה מסקנה מיוחסת אל התחום הנפשי, היא מסייעת להבנת האינוורסיה לסוגיה השונים כביטוי להרמאפרודיטיות נפשית. קביעה כרוח זו דורשת חיבור של האינוורסיה עם הסימנים הנפשיים והסומטיים של הרמאפרודיטיות.

אלא שחיזויו של חיבור ממין זה אינו מתגשם במציאות. כפי שנטינו לשער, אין בין האנדרוגיניות הנפשית המשוערת לבין האנטומית אשר ניתנת להוכחה קרבה רבה. ואכן, לעתים קרובות מוצאים אמנם אצל האינוורטים החלשה של הרחף המיני (ה. אליס) וניוון אנטומי קל של האיברים. כאמור, ממצאים אלה נמצאים אמנם לעתים קרובות, אולם לא תמיד ואפילו לא בדרך-כלל. לפיכך יש להכיר בכך שעל-פירוב לא קיימת תלות בין האינוורסיה לבין הרמאפרודיטיות הגופנית.

באותה מידה מוקנה גם ערך רב למה שמכונה האיפיונים השניוניים והשלישוניים של המין, ואצל האינוורטים הודגשה הופעתם השכיחה של איפיונים כאלה (ה. אליס). גם אם התייחסות כזו מתאמת במציאות, בכל זאת אין לשכוח שמאפייני המין השניוניים והשלישוניים מופיעים בתדירות גבוהה גם אצל המין השני, ובכך הם רומזים על אנדרוגיניות אצל מי שנושא אותם, מבלי שהאובייקט ישתנה בעקבות זאת ויהפוך לאינוורטי.

הפיכת הכיוון המיני של התכונות הנפשיות, הדחפים ותווי האופי האחרים, בצד האינוורסיה של האובייקט המיני עשויה היתה להקנות יתר תוקף להרמאפרודיטיות הנפשית, אלא שרק הנשים האינוורטיות מפגינות שכיחות מסוימת של הפיכת כיוון כזו, ואילו בקרב הגברים אין מבחינים בסתירה כלשהי בין גבריות נפשית שלמה לבין אינוורסיה. אם עומדים על האבחנה של הרמאפרודיטיות נפשית, ראוי להוסיף שבין אופני הופעתה בתחומים שונים קיימת תלות הדדית מעטה. דבר דומה נמצא, דרך אגב, גם ביחס לאנדרוגיניות הסומטית. הלבן¹⁰ סבור כי במרבית המקרים אין תלות ברורה בין הופעת ניוון איברים בודדים לבין איפיוני מין שניוניים.

את תורת הדר-מיניות בניסוחה הפשטני ביותר ביטא אחד הדוברים של האינוורטים הגבריים באומרו: מוח נשי בגוף גברי. אלא שאנו איננו מכירים את מאפייניו של "המוח הנשי". החלפת הבעיה הפסיכולוגית בבעיה אנטומית היא חסרת תועלת באותה מידה שהיא גם בלתי מוצדקת. פון קראפט-אבינג מנסה להסביר תופעה זו ביתר דיוק מזו שבהסברו של הלבן, אולם במהותו אין הסבר זה שונה ממנו; פון קראפט-אבינג סבור שהמבנה הדר-מיני מעניק ליחיד הן מרכזי

10. הלבן (Halban, 1903) — ראו שם גם את ההפניות לספרות בעניין זה.

מוח גבריים ונשיים והן איברי מין גבריים ונשיים.

מרכזים אלה מתפתחים רק בתקופת גיל ההתבגרות, על-פי-רוב כשל השפעת בלוטת המין, שהמבנה שלה אינו תלוי בהם. אולם מה שנאמר על המוח הגברי והנשי כוחו יפה גם לגבי ה"מרכזים" הגבריים והנשיים, ועם זאת אין אנו יודעים אפילו אם לגבי תפקודי המין אנו רשאים להניח את קיומם של תחומי מוח מוגדרים ("מרכזים") בדומה למה שאנו מניחים למשל, לגבי השפה.¹¹

לאחר דיון זה נותרו עדיין שני טיעונים תקפים. הטיעון הראשון הוא: גם במקרים של אינורסיה יש לקחת בחשבון נטייה דו-מינית, למרות שאין אנו יודעים על אופן הופעתו של מבנה זה מעבר לצורתו האנטומית. הטיעון השני הוא: מדובר בהפרעות אשר נוגעות להתפתחות הדחף המיני.

האובייקט המיני של האינורסטים – הנחה מקדימה של התיאוריה המתייחסת להרמאפרודיטיות נפשית היא, שהאובייקט המיני של האינורסטי מנוגד לאובייקט הנורמלי. לפי תיאוריה זו הגבר האינורסטי מוקסם ממש כמו האשה מן התכונות הגבריות הגופניות והנפשיות. הוא חש עצמו כאשה ומחפש אחר גבר.

אף שדברים אלה נכונים ביחס למקרים רבים של אינורסטים, אין להכלילם על כלל המבנה האינורסטי. חלק גדול מן האינורסטים הגבריים שומר ללא ספק על האופי הנפשי הגברי, שאינו נושא איתו כמעט מאפיינים משניים של המין האחר, ואשר מחפש למעשה באובייקט המיני שלו תכונות נשיות. ראייה כזו מסייעת בידינו להבין את תופעת הזנות הגברית, שמחקה בימינו כמו גם בימי קדם את

11. החוקר הראשון שציין את הדו-מיניות כהסבר של האינורסיה היה ככל הנראה א. גליי (Gley, 1884) (על-פי סקירת הספרות בכרך השישי של *Jahrbuch für sexuelle Zwischenstufen*), שפרסם מאמר "Les Aberrations de L'instinct Sexuel", כבר בינואר 1884 ב-*Revue Philosophique*. כדאי לשים לב, שרוב המחברים שמייחסים את האינורסיה לדו-מיניות, מבליטים גורם זה לא רק ביחס לאינורסטים, אלא לגבי כל מי שמיניותו התפתחה באופן נורמלי. באופן עקבי רואים חוקרים אלה באינורסיה תוצאה של הפרעה בהתפתחות. כך כתב שבלייה (Chevalier, 1893). קראפט-אבינג (Krafft-Ebing, 1895a) מדבר על כך שקיימות תצפיות רבות "שמהן מסתברת לכל הפחות עוברת המשך הקיום בכוח של המרכז השני (של המין האחר)".

ד"ר ארדוין (Arduin, 1900) העלה את הטענה: "אצל כל אדם קיימים אלמנטים גבריים ונשיים". (ראו Hirschfeld, 1899).

אלא שבהתאם להשתייכותם המינית, חלק מאלמנטים אלה מפותח ללא כל פרופורציה יותר מהאחרים, במידה שמדובר בהטרנסקסואלים. ג. הרמן (Herman, 1903) קובע בוודאות ש"בכל אשה כלולים גרעינים ותכונות גבריים, ובכל גבר – נשיים", וכו'. [נוסף ב-1910: טען פליס (Fliess) לבעלות על רעיון הדו-מיניות.

[נוסף ב-1924: בחוגים לא מקצועיים נחשבת קביעת הדו-מיניות האנושית להישגו של הפילוסוף אוטו ויינינגר (Weininger, 1903) שמת בצעירותו. הוא נטל רעיון זה והשתמש בו כיסוד לספר בלתי מאוזן למדי. ההוכחות רלעיל יכולות להראות עד כמה יומרה זו היא בלתי מבוססת.] טענתו של פליס כי פרויד הדליף את רעיון הדו-מיניות לווינינגר הוליכה לניתוק הידידות הקרובה בין פליס לבין פרויד.]

התכונות הנשיות, ככל הגינונים החיצוניים של תלבושת והתנהגות, כדי לפתות את האינורסטים. חיקוי מעין זה היה פוגע באידיאל האינורסטי אלמלא נשמר האופי הגברי של האינורסטים. אצל היוונים הקדמונים, שבקרבם ניתן היה למצוא את הגברים הגבריים ביותר מקרב האינורסטים, היה ברור לגמרי שלא אופיו הגברי של הנער הוא שהצית את אהבת הגבר אליו, אלא דמיונו הגופני של הנער לאשה וכן תכונותיו הנפשיות הנשיות: ביישנותו, איפוקו והצורך שלו בלימוד ובעזרה. נושעשה הנער לגבר, מיד חדל לשמש כאובייקט מיני לגבר המבוגר והפך, אולי בעצמו, לאוהב נערים. האובייקט המיני במקרה זה, כמו במקרים רבים אחרים, אינו בן אותו מין אלא תוצאת איחוד אפיוני שני המינים. אפשרות הפשרה בין משיכה לגבר לבין משיכה לאשה מותנית במידה רבה בגבריותו של הגוף (של איברי המין), כך שהאובייקט המיני מהווה מעין השתקפות של הטבע הדו-מיני של אותו אדם עצמו.¹²

12. [המילים האחרונות נוספו ב-1915. הערה מ-1910:] עד עתה הפסיכואנליזה לא נתנה אמנם הסבר מלא באשר למקור האינורסיה, אך היא חשפה את מנגנון התהוותה, והוסיפה ממדים רבים לשאלות הכרוכות באינורסיה. בכל המקרים שנחקרו מצאנו שאלה שהפכו מאוחר יותר לאינורסטים, עוברים בשנות ילדותם הראשונות שלב של קיבעון רב-עוצמה אך קצר ימים אל האשה (על-פי-רוב אל האם), קיבעון שאחרי שהם מתגברים עליו, מזדהים האינורסטים עם האשה ומתייחסים לעצמם כאל אובייקט מיני. כלומר: מנקודת מוצא של הנרקיסים שלהם, מחפשים האינורסטים גברים צעירים הדומים להם עצמם, שאותם הם רוצים לאהוב, כמו שהאם אהבה אותם. עוד מצאנו, שאלו שנחשבו לעתים קרובות לאינורסטים היו דווקא רגישים לקסמה של האשה, אלא שהעברו בהתמדה את הריגוש שעוררה בהם האשה אל אובייקט גברי. כך הם חוזרים במשך כל חייהם על המנגנון שבאמצעותו התהוותה האינורסיה שלהם. כיסופיהם הכפייטיים אל הגבר התגלו כמותנים על-ידי בריחתם חסרת המנוח מהאשה. [במהדורת 1910 נכלל בהמשך הבא:] עם זאת יש לזכור, כי עד כה עברו אנליזה רק אינורסטים מסוג אחד: אינורסטים שפעילותם המינית מעוכבת, ורק שריד שלה מתבטא באינורסיה. בעיית האינורסיה מורכבת מאוד, וכוללת סוגים שונים מאוד של פעילות והתפתחות מינית. יש צורך לעשות הבחנה מושגית חדה בין מקרי אינורסיה שונים, ולהבדיל בין מקרים בהם התהפך האופי המיני של האובייקט, לבין מקרים שבהם מתהפך אופיו המיני של הסובייקט.

[תוספת מ-1915:] המחקר הפסיכואנליטי מתנגד בכל תוקף לניסיון להפריד את ההומוסקסואלים משאר בני-האדם כקבוצה בעלת אופי מיוחד. מחקרה של הפסיכואנליזה בנוגע לריגושים מיניים השונים מאלה המוכרוים בגלוי, מוביל אותה לידיעה שכל בני-האדם מסוגלים לבחור אובייקט מאותו המין, והם עושים זאת באופן לא-מודע. המחקר אף מראה שהפניית רגשות ליבידינליים אל אנשים מאותו המין ממלאת תפקיד לא קטן כגורם בחיי-הנפש הנורמליים, וכמניע למחלה, יש לכך תפקיד גדול יותר מזה של הפניית רגשות אל המין האחר. אדרבה, הפסיכואנליזה רואה באי-התלות של בחירת האובייקט במין האובייקט מצב ראשוני שממנו מתפתחים הן האופי הנורמלי והן האופי האינורסטי, תוך צמצום לכיוון האחד או השני. אי-תלות זו מוצאת את ביטוייה ביכולת שניתן להבחין בה כבר בגיל הילדות לפנות במידה שווה של חופש הן לאובייקטים גבריים והן לנשיים, אותה יכולת שנמצא גם במצבים פרימיטיביים ובתקופות פרה-היסטוריות. הפסיכואנליזה סבורה, שאפילו העניין המיני הבלבדי של הגבר באשה הינו בעיה שטעונה הסבר, ואינה

אצל האשה התנאים הם חד-משמעיים יותר, האינורטיות הפעילות מאופיינת לעתים קרובות במיוחד במאפיינים גופניים ונפשיים של גבר, ודורשות את הצד הנשי מאובייקט המין שלהן. אף-על-פי שגם כאן, בעקבות היכרות מעמיקה יותר יתגלה בין האינורטיות מגוון רב יותר.

המטרה המינית של האינורטים – יש לזכור עובדה חשובה, שלא ניתן לקבוע באופן אחיד את המטרה המינית באינורטיה. אצל גברים המגע בפי הטבעת כלל אינו חופף את האינורטיה, ובאותה מידה של שכיחות, האוננות (ההדדית) היא מטרה בלבדית. כמו כן אנו מוצאים, בשכיחות רבה יותר מזו שנמצא באהבה הטרוסקסואלית, שהמטרה המינית מוגבלת לכיטוי רגש עזים בלבד. גם אצל נשים נמצא כי המטרות המיניות של האינורטיות הן שונות ומגוונות, וקיימת אצלן עדיפות למגע בעזרת הקרום הרירי של הפה.

מסקנה – על סמך החומר המונח לפנינו עד כה, נראה כי איננו מסוגלים להבהיר באופן מניח את הדעת את היווצרות האינורטיה. אולם יש באפשרותנו להעיר, שבמהלך חקירה זו הגענו לידי הבנה מסוימת, שהיא משמעותית עבורנו יותר מפתרון משימה זו. תשומת-לבנו מוסבת לכך, שאת הקשר בין הדחף המיני לבין האובייקט המיני תיארו כהרוק מדי. ניסיון עם מקרים שנחשבים לא-נורמליים מלמדנו, שקיים כאן מעין ריתוך בין הדחף המיני והאובייקט המיני; ריתוך אשר אנו עלולים להתעלם ממנו לאור אחידות הצורה של המבנה הנורמלי, אשר בו כמדומה מביא עמו הדחף את האובייקט. לפיכך ראוי שנרופף במחשבותינו את הקשר שבין הדחף לאובייקט. הדחף המיני הוא ככל הנראה בלתי תלוי בראשיתו באובייקט שלו, וכלי ספק אינו חב את היווצרותו לקסמיו של זה.

ג. חסרי בשלות מינית ובעלי-חיים כאובייקטים מיניים

המקרים שבהם נבחרים ילדים שאינם בשלים מבחינה מינית כאובייקטים מיניים, נראים מן ההתחלה כתעיות יוצאות-דופן בלבד, לעומת האינורטים, אשר האובייקטים המיניים שלהם אינם שייכים למין המתאים להם באופן נורמלי, והם

השתלת אשך אנושי טמיר החל גבר זה להתנהג באופן גברי ולכוון את הליבידו שלו, בכיוון הנורמלי, אל הנשים. בר-זמן נעלמו גם המאפיינים הנקביים הגופניים (Lipshutz, 1919).

לא יהיה זה מוצדק אפוא לטעון, שבעזרת ניסויים יפים אלו מועמדת תורת האינורטיה על בסיס חדש, וכן תהיה זו פזיזות לצפות מהם להצביע על דרך של "ריפוי" כללי להומוסקסואליות. פליס הרגיש בצדק שלקחים ניסיוניים אלה אינם מבטלים את התיאוריה בדבר הנטייה הדור-מינית הכללית של בעלי-החיים העילאיים. אדרבה, נראה לי סביר שמתוך מחקרים נוספים כאלה יצמח אישור ישיר של הדור-מיניות המשוערת.

דבר מובן מאליו שיש ליחסו למשיכה בעלת אופי כימי כביכול. ההחלטה על ההתנהגות המינית הסופית נופלת רק לאחר גיל ההתבגרות, והיא תוצאה של שורת גורמים שעדיין לא ניתן לחזותם, שבחלקם הם בעלי אופי קונסטטיוציונלי, אבל בחלקם גם נסיבתיים. ברור שאחדים מגורמים אלה יכולים להיות כבדי משקל כל-כך, עד שהם משפיעים על התוצאה הסופית. אך בדרך-כלל, ההתנהגות המינית הגלויה של בני-האדם, שהינה רבגונית, משקפת את ריבוי הגורמים המכריעים. אצל סוגי האינורטיה השונים ניתן לקבוע בוודאות את שליטתן של קונסטטיוציות ארכאיות ומנגנונים נפשיים פרימיטיביים. בחירת האובייקט הנרקסיסטית וההיצמדות למשמעות הארוטית של אזור פי הטבעת מופיעים כמאפייניהם העיקריים של הטיפוסים האינורטים, אך אין אנו מרוויחים דבר אם נפריד את סוגי האינורטיה הקיצוניים ביותר מהאחרים על בסיס תכונות קונסטטיוציוניות כאלה. את אותן תכונות שמהוות לכאורה נימוק מספיק להפרדה, אפשר לגלות, אם כי בעוצמה קטנה יותר, בקונסטטיוציות של סוגי ביניים ואצל אלה שנטייתם הגלויה היא נורמלית בכירור. ההבדלים בתוצאות השונות של ההתפתחות המינית יכולים להיות בעלי אופי איכותי. האנליזה מראה שההבדלים בתנאים אינם אלא כמותיים. בין ההשפעות הנסיביות על בחירת האובייקט מצאנו שהתסכול (הרתעה מהפעילות המינית המוקדמת) ראוי לתשומת-לב, וכן הבחנה בעובדה שהימצאותם של שני ההורים ממלאת תפקיד חשוב. חסרונו של אב חזק בילדות, מעודד לא אחת את האינורטיה. ולבסוף מותר לנו להעלות את הדרישה להפרדה קפדנית של האינורטיה של האובייקט המיני מן הרב-גונית של מאפייני המין אצל הסובייקט. מידה מסוימת של איתנות מתגלית בכירור גם ביחס שבין שני גורמים אלה.

ותוספת מ-1920: פרנצי (Ferenczi, 1914) העלה כמה השקפות משמעותיות באשר לשאלת האינורטיה. פרנצי מתרעם, בצדק, על שתחת השם "הומוסקסואליות", שם שאותו הוא רוצה להמיר ב"הומוארוטיקה" הקולע יותר לטעמו, מחברים יחד מצבים שונים מאוד זה מזה. מצבים אלה אינם דומים מבחינה אורגנית ואף לא מבחינה נפשית, אבל החיבור נעשה משום שיש להם סימפטום משותף של אינורטיה. פרנצי תובע הבחנה חדה לפחות בין שני סוגים של אינורטים: בין הסובייקט ההומוארוטי שחש עצמו ומתנהג באופן נשי, לבין בעל האובייקט ההומוארוטי, שהוא גברי בהחלט ורק החליף את האובייקט הנשי באובייקט בן אותו מין. בסוג הראשון הוא רואה מעין "דרגת ביניים מינית" אמיתית בדומה לתפיסתו של הירשפלד. את הסוג השני הוא מאפיין באורח פחות מוצלח, כנידוטי כפייתי. ההתקוממות נגד הנטייה לאינורטיה, וכן אפשרות קיומה של השפעה נפשית, ייתכנו רק לגבי בעלי האובייקט ההומוארוטי. גם לאחר ההכרה בשני סוגים אלה אפשר להוסיף, שאצל אנשים רבים מצויה מידה של הומוארוטיות-של-סובייקט כשהיא מעורבת במרכיב של הומוארוטיות-של-אובייקט.

עבודות של ביילוגים, בראש ובראשונה זו של סטיינך (Steinach), שפכו בשנים האחרונות אור בהיר על התנאים האורגניים של ההומוארוטיות וכן על סוגים שונים של נטיות מיניות בכלל.

על יונקים שונים בוצע תהליך ניסיוני של סירוס, שבעקבותיו הושתלו בהם בלוטות מין של המין האחר. ניסוי זה הצליח להפוך זכרים לנקבות ולהפך. החלפת המין כללה, באורח מלא פחות או יותר, הן את מאפייני המין הגופניים והן את ההתנהגות הפסיכו-מינית (כלומר, ארוטיות של סובייקט ושל אובייקט כאחד). חלקה של בלוטת המין היוצרת את תאי המין לא בלט כנושאת את קביעת המין הזו, החלק הבולט בקביעה זו היה מה שמכונה הרקמה האינטרסטיציאלית של האיבר ("בלוטת ההתבגרות").

במקרה אחר הצליח ההיפוך המיני גם אצל גבר שאיבד את אשכיו בעקבות שחפת. בעבר התנהג אותו גבר בחיי המין כהומוסקסואל פסיבי-נשי, וגילה באופן בולט מאפייני מין נשיים מובהקים מהסוג המשני (בשיער, בצמיחת הזקן, בשומן בשריים ובמותניים). אחרי

Handwritten notes in the right margin, including a box with the number 100 and other illegible scribbles.

Handwritten notes in the left margin, including a box with the number 100 and other illegible scribbles.

מופיעים לעיני הצופה כקבוצה של יחידים, שמבחינות אחרות יכולים להיחשב בעלי ערך לחברה. רק במקרים יוצאים מן הכלל מהווים ילדים את האובייקטים המיניים הבלבריים. על-פירוב הופכים הילדים לאובייקטים מיניים כאשר אדם מוג לב שהפך לאימפוטנט מסכים לתחליף כזה, או כאשר דחף אימפולסיבי (שאי אפשר לדחותו) אינו יכול להשיג באותה עת אובייקט מתאים יותר. עם זאת, עובדות אלה שופכות אור על טבעו של הדחף המיני, המאפשר גיוון כה רב והנמכה מעין זו של האובייקט שלו. דחף הרעב לעומת זאת, הדבק באובייקט שלו באופן נמרץ הרבה יותר, מאפשר גיוון כזה רק במקרה הקיצוני ביותר. הערה דומה מתבקשת גם ביחס למגע המיני עם בעלי-חיים, שאצל הכפריים כלל אינו נדיר, ואשר בו, לכאורה, מדלגת המשיכה המינית מעל לגבולות המין האנושי.

מטעמים אסתטיים יש נטייה לייחס תעיות אלו, כמו תעיות קשות אחרות של הדחף המיני, לחולי הנפש, אולם הדבר אינו עולה יפה. הניסיון מלמד שבקרב גזעים ומעמדות שונים אין הבחנה בין ההפרעות השונות של הדחף המיני המתגלות אצל חולי הנפש לבין אלה המתגלות אצל הבריאים בנפשם. באותו אופן, התעללות מינית בילדים קיימת בשכיחות מבהילה אצל מורים ומטפלים בילדים, רק משום שלא הנהיגו נקריה ההזדמנות הטובה ביותר לשם כך. תעיה מעין זו מתגלה אצל חולי הנפש רק כשהיא מופיעה בעוצמה בולטת יותר, או כשהיא הופכת לבלבדית ותופסת לחלוטין את מקום הסיפוק המיני הנורמלי.

יחס זה כלפי השונות המינית בהיררכיה העוברת מן הבריאות ועד מצבי אי-השפיות, הוא מעניין ומעורר מחשבה. הייתי אומר שהקו המחשבתי שדורש עדיין פיתוח, רומז לעובדה שהריגושים של חיי המין נמנים על אותם ריגושים שנשלטים על-ידי פעולות הנפש הגבוהות יותר, במידה מועטה אפילו אצל אנשים נורמלים לגמרי. מי שמבחינה כלשהי נחשב כבלתי-נורמלי, כגון מבחינה חברתית או אתית, הוא, על-פי ניסיוני, תמיד בלתי-נורמלי גם בחיי המין שלו. אולם רבים מאלה שהם בלתי-נורמלים בחיי המין שלהם, תואמים מכל הבחינות האחרות את הממוצע, ואף נוטלים חלק בכורה אישיותם בהתפתחות האנושית התרבותית, אשר נקודת התורפה שלה נשארת המיניות.

המסקנה הכללית ביותר הנובעת מבירורים אלה, היא ההבנה המפתיעה שבמקרים מגוונים של נסיבות ואצל יחידים רבים, סוגו וערכו של האובייקט המיני אינם ממלאים תפקיד חשוב. לפיכך, משהו אחר הוא הגורם המהותי והקבוע בדחף המיני.¹³

הוא
ב
אובייקט
הוא
הוא
הוא

הוא
הוא

13. (הערה שנוספה ב-1910): ההבדל העמוק ביותר בין חיי האהבה של העולם הישן לבין אלה שלנו טמון, ללא ספק, בכך שהעת העתיקה שמה את הדגש על הדחף עצמו, ואילו אנו מעבירים אותו אל אובייקט הדחף. הקדמונים העלו על נס את הדחף המיני והיו מוכנים לרומם אפילו אובייקט נחות לדרגת אצילות, בעוד שאנו מזלזלים בפעילות הדחף כשלעצמה ומוציאים לה צידוק רק בעזרת מעלותיו של האובייקט.

2. סטיות מבחינת המטרה המינית

איחוד איברי המין באקט הידוע כהזדווגות נחשב כמטרה מינית נורמלית. השגת מטרה זו מביאה לידי הרפיית המתח המיני, ולידי דעיכה זמנית של הדחף המיני (סיפוק המקביל לשובע אצל הרעב). אולם כבר בתהליך המיני הנורמלי ביותר, אפשר למצוא קווים התחלתיים שפיתוחם מוביל אל התעיות אשר תוארו כפרוורסיות. קווים אלה מתגלים במהלך פעילויות מסוימות המצויות בדרך אל אקט ההזדווגות, כגון מישוש האובייקט המיני והסתכלות בו, והן נחשבות כמטרות מיניות מקדימות. מצד אחד קשורות פעילויות אלה בהנאה, ומצד שני הן מגבירות את ההתרגשות, שאמורה להימשך עד להשגת המטרה המינית הסופית. יתר על כן, אחד ממגעים אלה, המגע ההדדי של הקרום הרירי של השפתיים, שימר, כנשיקה, אצל עמים רבים (ביניהם אפילו אצל המתורבתים ביותר) ערך מיני גבוה, אף-על-פי שאיברי הגוף הנוטלים חלק במגע זה אינם מהווים חלק מן המנגנון המיני, אלא משמשים כפתח לצינור העיכול. אלה הם, אפוא, גורמים שמאפשרים לקשור את הפרוורסיות אל חיי המין הנורמליים, ואשר יכולים גם לשמש לצורך סיווג הפרוורסיות השונות. הפרוורסיות הן: א) הרחבות אנטומיות אל מעבר לאיברי הגוף המיועדים לאיחוד המיני. ב) השתהויות בפעילויות המקדימות בדרך אל האובייקט המיני; פעילויות שבאורח נורמלי אמורות להיות מבוצעות במהירות בדרך אל המטרה המינית הסופית.

א. הרחבות אנטומיות

הערכת-יתר של האובייקט המיני — מידת ההערכה שמוענקת לאובייקט המיני, שהוא מטרת האיוו של הדחף המיני, מגבילה עצמה רק במקרים נדירים ביותר לאיברי המין שלו. הערכה זו מתייחסת לכל גופו והיא נוטה להקיף את מכלול התחושות הנובעות מן האובייקט המיני. הערכת-יתר זו מקרינה על השדה הנפשי, ומסנוורת את המערך הלוגי (גורמת לחולשה בשיפוט), נוכח ההישגים והשלמויות הנתפסות בנפשו של האובייקט המיני. הערכת-יתר זו גורמת לצייתנות עיוורת ביחס לשיפוטים השונים של האובייקט המיני. כך הופך האמון שהוא תוצאת ההתאהבות למקור חשוב, אם לא למקור המהותי ביותר של הסמכות.¹⁴

הערכת-יתר מינית זו אינה מסתפקת בהגבלת המטרה המינית לאיחוד איברי המין עצמם, אלא גם מסייעת להעלות את העיסוק באיברי הגוף האחרים למדרגת

הוא
הוא
הוא

הוא
הוא

14. איני יכול שלא להזכיר כאן את הצייתנות העיוורת של המהופנטים כלפי המהפנט שלהם, מה שמביאני לשער שאת מהות ההיפנוזה יש לייחס לקיבעון הלא-מודע של הליבדו אל דמות המהפנט (באמצעות המרכיב המוזכיסטי של הדחף המיני). (תוספת מ-1910): פרנצי (Ferenczi, 1909) קשר אופי זה של הסוגסטיביות אל "תסביך ההורים".

מטרות מיניות.¹⁵

את משמעותה של הערכת-היתר המינית ניתן ללמוד במיוחד אצל הגבר, מפני שרק חיי האהבה שלו פתוחים בפני המחקר, בעוד שחיי האהבה של האשה עדיין מכוסים במעטה אטום של אפלה, בחלקם כתוצאה מהשפעתה המעכבת של התרבות, ובחלקם בגלל החשאיות הקונוונציונלית של הנשים וחוסר הכנות המאפיינת אותן.¹⁶

השימוש המיני בקרום הרירי של השפתיים והפה — השימוש בפה ככאיבר מין נחשב לפרוורסיה, אם השפתיים (או הלשון) של האחד מובאות לידי מגע עם איברי המין של השני, אך לא אם הקרומים הריריים של שפתי השניים נוגעים זה בזה. באפשרות אחרונה זו טמון הקשר אל הנורמלי. מי שסולד מן המנהגים האחרים, הנהוגים כנראה מאז ראשית ימיה של האנושות, ורואה בהם פרוורסיות, נכנע לרגש ברור של גועל, ששומר עליו מפני קבלת מטרה מינית כזאת. אלא שגבולות גועל זה הינם, לעתים קרובות, קונוונציונליים טהורים; מי שמגשק בלהט, למשל, את שפתיה של נערה יפה, יוכל אולי להשתמש במברשת השיניים שלה רק מתוך תחושת גועל, אף-על-פי שאין שום סיבה להניח שחלל פיו, שאינו מעורר בו גועל, נקי יותר מחלל פיה של הנערה. כאן מוסכת תשומת-לבנו אל גורם הגועל, שמעכב אמנם את הערכת-היתר הליבידינלית של האובייקט המיני, ובכל זאת יכול הליבידו להכריעו. בגועל אפשר לראות את אחד הכוחות שהביאו לידי הצטמצמות המטרה המינית. כוחות אלה נעצרים בדרך-כלל לפני איברי המין עצמם. אולם אין שום ספק שגם איברי המין של האחר כשלעצמם יכולים להיות נושא לגועל, וכי זוהי ההתנהגות שמאפיינת את כל ההיסטרים (במיוחד נשים). הדחף המיני במלוא עוצמתו נהנה להתגבר על גועל זה.

שימוש מיני בפי הטבעת — לגבי השימוש בפי הטבעת, מובחן באופן ברור יותר מקודם כי הגועל הוא אשר מחתים את המטרה המינית כפרוורסית. אך אל

15. [לפני 1920 הסתיימה פסקה זו במשפט נוסף: "הופעת הרחבות אנטומיות מגוונות אלה מרמזות בבירור על צורך בגיוון, מה שתואר על-ידי הוך (Hoch) כ"רעב לגירויים". שני המשפטים הראשונים של ההערה הבאה נוספו ב-1915, בעוד שעד אז החלה ההערה במשפט: "שיקול נוסף מוליך אותי למסקנה כי בלוח [1902-3] הגוים בחשיבות התיאורטית של גורם הרעב לגירויים". הנוסח הנוכחי של הפסקה וההערה נקבע ב-1920]. עם זאת יש להעיר שהערכת-היתר המינית אינה מפותחת בכל המנגנונים של בחירת האובייקט. מאוחר יותר נתודע אל הסבר אחר, ישיר יותר לתפקיד המיני של איברי הגוף האחרים. הגורם של "הרעב לגירויים", שמועלה על-ידי הוך ובלוך כהסבר להרחבת העניין המיני אל איברי גוף שונים מאיברי המין, אינו נראה לי ראוי למקום כה חשוב. מלכתחילה מתייחסות הדרכים השונות שבהן עובר הליבידו זו לזו כמו צינורות המקושרים ביניהם, ויש אפוא להביא בחשבון את תופעת הזרימה הצדדית.

16. [הערה שנוספה ב-1920:] אצל האשה חסרה, במקרים אופייניים, הערכת-יתר אל הגבר, אולם רק באופן נדיר לא תופיע הערכת-יתר כזו כלפי הילד שהיא עצמה ילדה.

נא יאשימוני בנקיטת עמדה אם אעיר, שהנימוק שניתן לגועל אשר נוצר משימוש זה, היינו: שאיבר גוף זה משמש להפרשת צואה ולפיכך בא במגע עם המגעיל כשלעצמו — הצואה — איננו משכנע הרבה יותר מהנימוק שנותנות נערות היסטוריות לגועל שהן חשות נוכח איבר המין הגברי אשר משמש להפרשת השתן. תפקידו המיני של הקרום הרירי של פי הטבעת אינו מוגבל בשום פנים ליחסים בין גברים, ואין בהעדפתו שום דבר שמאפיינת את הרגש האינורטי. אדרבה, נראה שה-*paedication** של הגבר חב את תפקידו להיותו דומה לאקט המיני עם האשה, ואילו האוננות ההדדית היא המטרה המינית השכיחה ביותר ביחסים בין אינורטים. משמעות איברי גוף אחרים — מבחינה עקרונית אין כל חדש בהרחבה המינית אל איברי גוף אחרים, על שלל הווריאציות שלה. אין היא מוסיפה דבר להכרת הדחף המיני, אשר מכריז כאן רק על כוונתו להשתלט על האובייקט המיני מכל הכיוונים. אך בצד הערכת-היתר המינית, מופיע בהרחבות האנטומיות גורם נוסף, שאינו רווח בציבור. איברי גוף מסוימים, כגון הקרום הרירי של הפה ושל פי הטבעת, אשר מופיעים שוב ושוב בנוהגים מיניים אלו, מעלים, כביכול, את התביעה שיתייחסו אליהם כאל איברי מין וייטפלו בהם ככאיברי מין. בהמשך המסה נראה כיצד מוצרדת דרישה זו על-ידי התפתחות הדחף המיני, וכיצד היא מתממשת בסמפטומטולוגיה של מצבי מחלה מסוימים.

תחליף בלתי מתאים לאובייקט המיני — פטישיזם — היבט ייחודי בפני עצמו ניתן לראות ביחס למקרים בהם מוחלף האובייקט המיני הנורמלי באובייקט שונה הקשור באובייקט המיני הנורמלי, אולם אינו מתאים כלל לשמש כמטרה מינית נורמלית. מוטב היה לציין קבוצה מרתקת זו של סטיות הדחף המיני מבחינת סיווגן, כבר בשלב בו דובר על סטיות מבחינת האובייקט המיני, אולם דחינו זאת עד שנכיר את גורם הערכת-היתר המינית, שבו תלויות תופעות אלו, אשר קשורות גם בויתור על המטרה המינית.

התחליף לאובייקט המיני הינו, בדרך-כלל, איבר גוף: כף רגל, שיער, שנתפס לרוב כבלתי מתאים למטרות מיניות, או חפץ דומם, שעומד בקשר ברור אל השותף המיני, במקרה הטוב ביותר אל המיניות שלו, כגון: חלקי לבוש, לבנים. לא בלי צדק, מושווה תחליף זה לפטישיזם, שבו רואה הפרא את הגילום של אלילו. את שלב המעבר אל מקרים של פטישיזם הכוללים. ויתור על מטרה מינית נורמלית או פרוורטית, מהווים מקרים שבהם נדרש הנאי פטישיסטי באובייקט המיני לשם השגת המטרה המינית: צבע שיער מסוים, תלבושת מסוימת ואפילו פגמים גופניים. שום וריאציה אחרת של הדחף המיני, הגובלת בפתולוגי, אינה כה מעוררת את התעניינותנו כמו זו, בשל המוזרות של התופעות הנגרמות על-ידה. כתנאי מוקדם לכל המקרים האלה נצפית הפחתה מסוימת של התשוקה אל

* Paedication — אקטים הומוסקסואליים עם ילדים.

מטרה מינית נורמלית (חולשה מעשית של המנגנון המיני).¹⁷ הקשר אל הנורמלי מסופק על-ידי הערכת-יתר הכרחית מבחינה פסיכולוגית של האובייקט המיני, אשר מורחבת באורח בלתי נמנע אל כל מה שקשור עמו בקשר אסוציאטיבי. מידה מסוימת של פטישיזם כזה היא לפיכך חלק קבוע מהאהבה הנורמלית, במיוחד באותם שלבים של התאהבות בהם נראית המטרה המינית הנורמלית כבלתי ניתנת להשגה, או שהגשמתה נמנעת מסיבות כלשהן.

N 111

"הבא לי סודר מחזה,

בירית לעונג אהבתי!" (גתה: פאוסט)

רק אם התשוקה אל הפטיש מתקבעת מעבר לתנאי כזה וקובעת לה חזקה במקום המטרה הנורמלית, ורק אם הפטיש נותק מן האדם המסוים והופך לאובייקט מיני בלבדי, רק אז ייחשב המקרה כפתולוגי. אלה הם התנאים הכלליים הנדרשים להפיכת וריאציות גרידא של הרחף המיני, לסטיות פתולוגיות.

111
112
113

כפי שטען בינה (Binet, 1888) לראשונה, וכפי שהוכח מאוחר יותר על-ידי ראיות רבות, ההשפעה הנמשכת של רישום מיני שהתקבל על-פירוב בילדות המוקדמת, הוא שמתגלה בבחירת הפטיש. ניתן להשוות זאת להתקבעות של האהבה הראשונה אצל הנורמלי (כדברי הפתגם "on revient toujours a ses premiers amours"). מסקנה כזאת ברורה במיוחד ביחס למקרים בהם קשור האובייקט המיני אך ורק בתנאי פטישיסטי. עם משמעותם של רישומים מיניים מוקדמים עוד ניפגש במקום אחר.¹⁸

114

במקרים אחרים, הדבר שהביא לידי החלפת האובייקט בפטיש הוא קשר-מחשבה סמלי, שאינו מודע כלל לאדם. לא תמיד אפשר להוכיח בביטחון את נתיבי הקשרים הללו. כף הרגל היא סמל מיני קדום ביותר, המופיע במיתוס,¹⁹

110

17. [הערה שנוספה ב-1915:] חולשה זו מקבילה לתנאי המוקדם הקונסטטיטוציוני. הפסיכואנליזה הוכיחה כתנאי נסיבתי את הרתיעה מפעילות מינית שנובעת מפחד בתקופה מוקדמת של ההתפתחות; רתיעה שמרחיקה את האדם מהמטרה המינית הנורמלית ומעוררת אותו לחפש לה תחליף.

* "הבריות תמיד שבות אל אהבותיהן הראשונות".

18. [הערה שנוספה ב-1920:] חקירה פסיכואנליטית מעמיקה יותר הביאה לידי ביקורת מוצדקת על טענתו של בינה (Binet, 1888). כל התצפיות השייכות לכאן תיעדו פגישה ראשונה עם הפטיש, שנראה כמעורר עניין מיני, מבלי שניתן היה להבין מתוך הנסיבות הנלוות כיצד הגיע הפטיש לאפיון זה. כמו כן חלים כל הרישומים המיניים "המוקדמים" הללו לאחר השנה החמישית או השישית, בעוד שהפסיכואנליזה מטילה ספק באפשרות היווצרותם של קיבעונות פתולוגיים בגיל מאוחר כל-כך. העניין האמיתי טמון בשלב שמאחורי הזכירה הראשונה של הופעת הפטיש, שלב ששקע ונשכח במהלך ההתפתחות המינית. שלב שמוצג על-ידי הפטיש כמו על-ידי "זיכרון מחפה", שאת שאריותיו וטביעת חותמו מהווה הפטיש. פנייתו של שלב זה, החל בשנות הילדות הראשונות, אל הפטישיזם וכן בחירת הפטיש עצמו נקבעות על-פי המבנה הקונסטטיטוציוני.

19. [הערה שנוספה ב-1910:] במיתוס מוצגים הנעל או נעל הבית כסמל של איבר המין הנשי.

וה"פרווה" חבה כנראה את תפקיד הפטיש שלה לאסוציאציה המתקשרת לשיער של ה-Mons Veneris (שיער הערווה); אולם גם סמליות כזאת אינה תמיד בלתי תלויה בחוויות מיניות מתקופת הילדות.²⁰

ב. התקבעות מטרות מיניות מקדימות

הופעת כוונות חדשות – כפי שניתן להבין, כל התנאים החיצוניים והפנימיים, אשר מקשים על השגת המטרה המינית הנורמלית או מרחיקים אותה, כגון אימפוטנטיות, מחיר יקר של האובייקט המיני, סכנות האקט המיני, מחזקים את הנטייה להסתפקות באקטים המקדימים. דבר זה מביא ליצירת מטרות מיניות חדשות הנובעות מתוך אקטים אלה, מטרות שתוכלנה לבוא במקום המטרה הנורמלית. בבדיקה מעמיקה יותר מתגלה תמיד שהכוונות החדשות המוזרות ביותר נרמזות כבר בתהליך המיני הנורמלי.

111
112
113

מישוש והתבוננות – לשם השגת המטרה המינית הנורמלית אצל בני-האדם דרושה מידה מסוימת של מישוש. כמו כן ידוע לכל, שתחושות הנגיעה בעורו של האובייקט המיני מהוות מקור של הנאה מצד אחד, וזרימה של התרגשות חדשה מצד שני. לפיכך, אם האקט המיני נמשך בסופו של דבר זמן רב יותר, אי-אפשר למנות את הקדשת הזמן הרב למישוש כאחת מן הפרוורסיות.

114

הוא הדין בראייה הנובעת, בסופו של דבר, מן המישוש. הרושם הוויזואלי נשאר הגורם השכיח ביותר ליצירת התעוררות והתרגשות ליבידינלית; ועל שכיחות ויזואלית זו, אם יורשה לי אופן התבוננות טלאולוגי²¹ מעין זה, סומכת הברירה הטבעית בכך שהיא מאפשרת לאובייקט המיני להתפתח כאובייקט יפה. כיסוי הגוף המתקדם יחד עם התרבות, משמר את עירנותה של הסקרנות המינית ביחס לאובייקט המיני, כשהוא נעזר בחשיפת החלקים המוצנעים. אולם אפשר להטות סקרנות זו אל הכיוון האמנותי ("עידון"), אם יכולים להפנות את הסקרנות מאיברי

115
116
117

20. [הערה שנוספה ב-1910:] הפסיכואנליזה מילאה את אחד החללים הקיימים עדיין בהבנת הפטישיזם, בכך שהצביעה על משמעות תאוות הריח הקופרופילית [Lust], אך כאן לא במשמעות של הנאה שאבדה בגלל הדחקה. הרגל והשיער הם אובייקטים המדיפים ריח חזק, שמועלים לדרגת פטישים לאחר הוויתור על תחושת הריח, שהפכה לבלתי מענגת. בפרוורסיה הכוללת את פטישיו הרגל, רק הרגל המלוכלכת והמדיפה ריח רע היא, בהתאם לכך, האובייקט המיני. תרומה אחרת להסבר ההעדפה הפטישיסטית של הרגל נובעת מתוך התיאוריות המיניות הילדיות (ראה להלן). הרגל מהווה תחליף לפין שכה חסר אצל האשה. [תוספת מ-1915:] במקרים אחדים של פטישיזם הרגל, אפשר היה להיווכח שהרחף להביט, המכוון בראשיתו אל איברי המין וכוונתו במאמץ להתקרב אל האובייקט שלו מלמטה, נעצר בדרך בגלל איסור והדחקה, ולפיכך נאחז ברגל או בנעל כפטיש. בהתאם לציפייה הילדית, איבר המין הנשי מדומה כאיבר מין גברי.

118
119
120

* המדגיש מטרות ולא סיבות.

המין אל הגוף בכלל.²¹ אצל מרבית הנורמלים קיימת מידה מסוימת של השתוות במטרת-ביניים מינית זו של ההתבוננות הארוטית. התבוננות מסוג זה מאפשרת להם לכוון כמות מסוימת של הליבידו שלהם אל מטרת אמנותיות גבוהות יותר. לעומת זאת, ההנאה להביט הופכת לפרוורסיה: (א) אם היא מצטמצמת אך ורק באיברי המין, (ב) אם היא מתקשרת עם התגברות על תחושת הגועל (למשל, מציצנים המביטים על פעולות הפרשת הצואה), (ג) אם היא מרחיקה את המטרה המינית הנורמלית במקום לשמש לה כמקדימה. אם מותר לי להסיק על-פי אנליזות אחדות, * אצל האקסהיביציוניסטים מודגשת אפשרות אחרונה זו כשהם חושפים ומראים את איברי המין שלהם כדי לקבל בתמורה את מראה איברי המין של הצד השני.²²

בפרוורסיה שמתבטאת בתשוקתו של אדם להביט ושיכיתו בו, כולט מאפיין מעניין מאוד, אשר יעסיק אותנו באורח אינטנסיבי יותר לכשנדרון בסטייה הבאה. המטרה המינית קיימת כאן באורח התפתחות כפול, כלומר: אקטיבי ופסיבי. הכוח העומד מול ההנאה להביט ואולי אף מסולק על-ידיה, הוא הרגשת הבושה (כמו במקרים הקודמים תחושת הגועל).

סאדיזם ומזוכיזם – זוהי הפרוורסיה השכיחה והחשובה ביותר מבין כל הפרוורסיות. היא מסמנת בורזמנית את הנטייה לגרום כאב לאובייקט המיני, ואת היפוכה של נטייה זו. פרוורסיה זו כונתה על-ידי קראפט-אבינג (Krafft-Ebing) (1895) בשני אופני התגלותה: סאדיזם (אקטיבי) ומזוכיזם (פסיבי). חוקרים אחרים מעדיפים את הכינוי המצומצם יותר *Algolagnie*, ** המדגיש הן את ההנאה מן הכאב, והן את האכזריות, בעוד שבשם שבחר קראפט-אבינג מודגשת דווקא ההנאה מכל סוג של השפלה והכנעה.

כאשר לסאדיזם, שהוא "חמידת הכאב" האקטיבית: קל להוכיח את מקורה של פרוורסיה זו גם אצל הנורמלי. מיניותם של רוב הגברים מכילה מרכיב של תוקפנות, של נטיית השתלטות, שמשמעותה הביולוגית טמונה, כמדומה, בצורך להתגבר על התנגדות האובייקט המיני בדרך שונה מזו שמושגת בעזרת חיזור. על-פי פייסה זו מקביל הסאדיזם למרכיב תוקפני של הדחף המיני. מרכיב שהפך

21. (הערה שנוספה ב-1915): מעבר לכל ספק נראה לי שמושג "היפה" מושרש בקרקע הריגוש המיני, ומובנו הוא במקור: המגרה מבחינה מינית Reizl בגרמנית משמעותו "גירוי" וגם "קסם!". קשורה לכך העובדה שאת איברי המין עצמם, שמראם מעורר את ההתרגשות המינית החזקה ביותר, לעולם אין אנו נוטים לראות כ"פיים".
* לפני 1924, נאמר: על-פי אנליזה אחת.
22. (הערה שנוספה ב-1920): כמו מרבית האחרות, חושפת פרוורסיה זו באנליזה מגוון בלתי צפוי של מניעים ומשמעויות. האקסהיביציוניזם הכפייתי, למשל, תלוי מאוד בתסביך הסירוס; שוב ושוב הוא מדגיש את שלמות איבר המין (הגברי) של האדם עצמו, וחוזר על הסיפוק הילדי המופק מעובדת חסרונו של הפין באיבר המין הנשי.
** חמידת כאב.

לעצמאי ומוגזם, והוסט באמצעות התקה אל המקום העיקרי.²³ בשימוש הלשוני חולש מושג הסאדיזם על תחום רחב, החל מעמדה פעילה בלבד כלפי האובייקט המיני, דרך עמדה אלימה כלפיו, ועד לקשירה בלבדית של הסיפוק אל הכנעת האובייקט וההתעללות בו. מן ההיבט הצר של הנושא, ראוי רק המקרה הקיצוני האחרון לשם פרוורסיה.

בדומה לכך מקיף המזוכיזם את כל העמדות הפסיביות של חיי המין ושל האובייקט המיני, כאשר העמדה הקיצונית בהן היא קישור הסיפוק לסבל הנובע מהכאב הגופני או הנפשי שנגרם על-ידי האובייקט המיני. המזוכיזם כפרוורסיה מרוחק מהמטרה המינית הנורמלית יותר מאשר הסאדיזם. תחילה יש להטיל ספק בראשוניות הופעתו, ולהניח שאולי הוא מתהווה דרך קבע, כגלגול מן הסאדיזם.²⁴ ניתן להבחין, שלעיתים קרובות המזוכיזם אינו אלא המשכו של הסאדיזם הפונה כנגד אישיות האדם עצמו. פנייה זו ממלאת את מקום האובייקט המיני. אנליזה קלינית הנוגעת למקרים קיצוניים של פרוורסיה מזוכיסטית, חושפת פעולה משותפת של שורת גורמים ארוכה, גורמים אשר מדגישים ומקבעים את העמדה המינית הפסיבית הראשונית, כגון תסביך סירוס ורגשי-אשם.

כאב שמועבר בדרך זו מצטרף אל תחושות הגועל והבושה שמתייצבות כהתנגדויות כנגד הליבידו. הסאדיזם והמזוכיזם תופסים מקום מיוחד בין הפרוורסיות, שכן הניגוד של אקטיביות-פסיביות הטמון ביסודם, נמנה על המאפיינים הכלליים של חיי המין.*

ההיסטוריה התרבותית של האנושות מלמדת מעל לכל ספק שהאכזריות והדחף המיני קשורים זה בזה בקשר הדוק ביותר. אולם דבר לא נעשה לשם הסברת קשר זה מלבד הדגשת הגורם התוקפני שבליבידו. לדעת חוקרים אחרים, תוקפנות זו המעורבת בדחף המיני, מהווה למעשה שריד של תאוות קניבליות. כלומר, מעורבות של מנגנון ההשתלטות בדחף המיני, מנגנון המשמש לסיפוק הצורך הגדול האחר

23. (במהדורות 1905 ו-1910 הופיעו כאן המשפטים הבאים: "לפחות על אחד ממקורות המזוכיזם נוכל להסיק בוודאות לא פחותה. מקור זה נובע מהערכת-יתר מינית, כתוצאה נפשית הכרחית של בחירת אובייקט מיני". מ-1915 ואילך הושמטו משפטים אלה, ובמקומם נוספו שתי הפסקאות הבאות.
24. (הערה שנוספה ב-1924): שיקולים מאוחרים יותר, שייכלו להסתמך על הנחות מסוימות בדבר מבנה המנגנון הנפשי ובדבר סוגי הדחפים הפעילים בו, שינו במידה מרחיקת לכת את דעתי על המזוכיזם. הוכאתי לידי כך שאבחין במזוכיזם ראשוני – ארוטוגני, שמתוכו מתפתחות שתי צורות מאוחרות יותר, והן המזוכיזם הנשי והמזוכיזם המוסרי. על-ידי הפניית הסאדיזם שלא נעשה בו שימוש, נגד האדם עצמו, נוצר מזוכיזם משני שמתווסף אל הראשוני (ראו "הבעיה האקונומית של המזוכיזם", (Freud, 1924a).
* פסקה קצרה זו הופיעה כבר במהדורה הראשונה, אך הפסקה הבאה, כמו שתי הפסקאות הקודמות, נוספה רק ב-1915.

Handwritten notes in the left margin, including symbols like 'I', 'CA', and '60'.

Handwritten notes in the right margin, including symbols like 'E', 'S', and 'H'.

בבהירותן תחושות הכושה והגועל. מותר לשער שכוחות אלה נוטלים חלק בריסון הדחף בתוך הגבולות הנחשבים לנורמליים, ואם הם התפתחו מוקדם יותר אצל היחיד, עוד בטרם הגיע הדחף המיני למלוא כוחו, הרי שללא ספק הם הם אשר הכתיבו לדחף את כיוון התפתחותו.³⁰

נוסף על כך הערנו, שאחדות מהפרורסיות אשר נחקרו ניתנות להבנה רק על-ידי צירוף של כמה מניעים. אם הן מאפשרות אנליזה, כלומר פירוק לגורמים, הרי שבהכרח הן גם בעלות אופי מורכב. מכאן אנו נרמזים אולי שהדחף המיני עצמו אינו דבר-מה פשוט, אלא מורכב מגורמים שבפרורסיות הם מופרדים ממנו מחדש. אם אכן כך הוא הדבר, הרי שהקליניקה צריכה היתה להפנות את תשומת-לבנו אל התמזגויות, שאין להן עוד ביטוי בהתנהגות הנורמלית האחידה.³¹

4. הדחף המיני אצל הנורוטים

הפסיכואנליזה — קיים מקור אחד שתורם באופן משמעותי להכרת הדחף המיני אצל אנשים אשר קרובים לפחות אל הנורמליות, וגם אליו ניתן לגשת רק בדרך מסוימת. קיים רק אמצעי אחד דרכו ניתן לקבל מידע יסודי ולא מטעה על חיי המין של אלה המכונים פסיכונורוטים (היסטרים, כפייתיים, מה שמכונה שלא כהלכה נוראסתנים, ובוודאי גם הסובלים מ-Dementia Praecox [סקיזופרניה] ופרנואידיים). אמצעי זה הינו החקירה הפסיכואנליטית של חיים מיניים אלה. בחקירה כזו משתמש תהליך הריפוי שהוצג ב-1893 על-ידי י. ברור (J. Breuer) ועל-ידי, ואשר נקרא אז בשם תהליך "קתרט".

תוך חזרה על מה שאמרתי בפרסומים אחרים, עלי להקדים ולומר שהפסיכונורוטים, ככל שמגיע ניסיוני, מבוססות על כוחות של דחף מיני. איני מתכוון לומר בכך רק שהאנרגיה של דחף המין תורמת לכוחות שמקיימים את התופעות החולניות (הסימפטומים), אלא ברצוני לטעון בפירוש שחלק אנרגטי

30. [הערה שנוספה ב-1915:] בכוחות אשר כולמים את ההתפתחות המינית: הגועל, הכושה והמוסר, יש לראות גם משקעים היסטוריים של העכבות החיצוניות שהופעלו על הדחף המיני במהלך הפסיכוגנוזה של האנושות. אפשר להבחין שבמהלך התפתחותו של היחיד, הם מופיעים כאילו באופן ספונטני, בשעה המתאימה, בהתאם לאות שניתן להם מן החינוך וההשפעה החיצונית.

31. [הערה שנוספה ב-1920:] אעיר הערה מקדימה על התהוות הפרורסיות. קיימת סיבה להניח, שלפני התקבעות הפרורסיות היתה התחלה של התפתחות מינית נורמלית, כמו בפטישיוס. במקרים בודדים יכולה החקירה האנליטית להראות שגם הפרורסיה היא שריד של ההתפתחות לקראת תסביך אדיפוס, שאחרי הרחקתו בולטים מחדש המרכיבים החזקים ביותר של הדחף המיני, בהתאם לנטייתו.

* לפני 1915 הופיעו המילים: "וכנראה בפרנויה" במקום שש המילים האחרונות.

זה הינו החלק המתמיד היחיד ומקור האנרגיה החשוב ביותר של הנורוטה. יוצא אפוא, שבאשר לאנשים בהם מדובר, מתבטאים חיי המין שלהם בסימפטומים אלו באופן בלבדי, או במידה מכרעת, ולעתים רק באופן חלקי. כפי שביטאתי זאת במקום אחר, מהווים הסימפטומים את הפעילות המינית של החולים. את ההוכחה לטענה זו סיפקו לי, מזה עשרים וחמש שנה,³² שורת פסיכואנליזות שערכתי באנשים היסטרים ונורוטים, שעל תוצאותיהן מסרתי דין וחשבון מפורט, ועוד אוסיף לתת, במקומות אחרים.³²

הנחתה המוקדמת של הפסיכואנליזה היא, שהסימפטומים הם תחליף או תרגום לתהליכים שונים, משאלות ואיוויים טעוני אפקטים, שעקב הליך נפשי ייחודי (ההדחקה), נמנע מהם פורקן באמצעות פעילות נפשית מודעת. מתוך הנחה מוקדמת זו, פותרת הפסיכואנליזה סימפטומים של אנשים היסטרים. מבנים מחשבתיים אלה, שנמצאים בלא-מודע, שואפים לביטוי של פורקן אשר תואם את ערכם האפקטיבי. במקרה של היסטריה, הם מוצאים פורקן כזה באמצעות תהליך של קונוורסיה (המרה) בתופעות הסומטיות. אלה הם אפוא הסימפטומים ההיסטריים. אפשר על כן ללמוד בדיוק רב על טבעם ומקורם של מבנים נפשיים אלה, שקודם לכן היו בלתי-מודעים, באמצעות הפנייתם השיטתית של הסימפטומים לאחור. הפניה זו מבוצעת בעזרת טכניקה מיוחדת, אשר מחזירה אותם אל מושגים טעוני אפקטים שהפכו למודעים.

תוצאות הפסיכואנליזה — באופן שתואר להלן, התגלתה העובדה שסימפטומים מהווים תחליף לאיוויים הנוטלים את כוחם ממקור הדחף המיני. תואם לכך גם מה שאנו יודעים על אופיים של ההיסטרים לפני שחלו, ועל הגורמים למחלתם. ההיסטרים משמשים כאן דוגמה בלבד לכל הפסיכונורוטים. באופי ההיסטרי אפשר להבחין במידה מסוימת של הדחקה מינית, החורגת אל מעבר למידה הנורמלית. נמצא אצלם התנגדויות חריפות יותר לדחף המיני, התנגדויות שאנו מכירים בשם בושה, גועל ומוסר. אלו תורמים למעין בריחה אינסטינקטיבית מעיסוק מחשבתי בבעיה המינית, אשר במקרים קיצוניים מצליחה לשמר את הבורות המינית המלאה גם בשנות הבגרות המינית.³³

למרות חשיבותה לגבי היסטריה, לא אחת מוסתרת ההדחקה המינית בפני התבוננות שטחית עקב קיומו של גורם קונסטיטוציוני שני בהיסטריה, גורם שמוצא

* כך במהדורת 1920, קודם צוינו מספרי שנים קטנים יותר.

32. [הערה שנוספה ב-1920:] אין בכך משום המעטה מחשיבותם של דברים אלה, אלא השלמה בכך שאחזור ואומר: שמצד אחד הסימפטומים הנורוטיים מבוססים על תביעות הדחפים הליבידינליים, ומצד שני הם מבוססים על התנגדות האני, שהיא הריאקציה כלפיהם.

33. י. ברור (Breuer & Freud, 1895) [פסקה שנייה בדיון על אנה או.] אומר על הפציינטית שעליה הפעיל לראשונה את השיטה הקתרטית: "הגורם המיני היה בלתי מפותח במידה מתמיהה."

דחף כשלעצמו אינה תלויה בררגת התפתחותם של הדחפים האחרים. לימוד הפרורורסיות הפוזיטיביות מספק לנו את המקבילה המדויקת גם לעובדה זו.

5. דחפים חלקיים ואזורים ארוטוגניים

אם נחבר את מה שלמדנו מתוך חקירת הפרורורסיות הפוזיטיביות והנגטיביות הרי סביר יהיה ליחס אותן לשורה של "דחפים חלקיים", שהם עצמם אינם דבר-מה ראשוני, אלא מאפשרים פירוק נוסף. המונח "דחף" מאפשר לנו להבין שמדובר בייצוג הנפשי של מקור גירוי פנים-סומטי, הזורם ברציפות. יש להבדיל בין מונח זה למונח "גירוי", שנוצר על-ידי ריגושים בודדים הבאים מבחוץ. דחף הינו, אם כן, אחד המושגים של התיחום בין הנפשי לגופני. ההנחה הפשוטה והסבירה ביותר בנוגע לטבעם של הדחפים תהיה ההנחה שלדחפים כשלעצמם אין בעצם שום איכות, על כן יש להביאם בחשבון רק כמידת התביעה שהם מעמידים בפני חיי הנפש לעבודה. מה שמבדיל את הדחפים זה מזה ומעניק להם תכונות ייחודיות הוא יחסם אל מקורותיהם הסומטיים ואל מטרתיהם. מקור הדחף הוא תהליך מעורר באיבר כלשהו, לכן מטרתו של הדחף תהיה סילוק גירוי זה של האיבר.³⁶ הנחה מקדימה נוספת בתיאוריה של הדחפים, אשר ממנה אין אנו יכולים להתחמק, טוענת שאיברי הגוף מספקים ריגושים משני סוגים, המבוססים על הבדלים בעלי אופי כימי. את אחד משני סוגי הריגוש אנו מצינים כבעל אופי מיני ייחודי, ואת האיבר שבו מדובר אנו מזהים כ"אזור ארוטוגני" של הדחף החלקי השייך לו.³⁷

תפקידו של האזור הארוטוגני בנטיות הפרורורטיות שמייחסות לחלל הפה ולפי

* המשכה של פסקה זו נכתב ב-1915. במהדורות הקודמות (1905, 1910), הופיע המשפט הבא: "נוכל להבחין בהם [בדחפים החלקיים] (בנוסף לדחף שכשלעצמו אינו מיני, ומקורותיו באימפולסים מוטוריים), בתרומה מאיבר המסוגל לקליטת גירויים (כמו העור, הקרום הירידי של איבר חישה). איבר כזה יתואר בהקשר זה כ'איבר ארוטוגני' - האיבר שגירוי מעניק לדחף את אופיו המיני".
36. [הערה שנוספה ב-1924:] תיאוריית הדחפים היא החלק החשוב ביותר אך גם הפחות גמור של התיאוריה הפסיכואנליטית. בעבודתי המאוחרת יותר ("מעבר לעקרון העונג" 1920, "האני והסתמי" 1923), פיתחתי רעיונות נוספים לתיאוריית הדחפים. ובאשר למונח "סתמי", פרויד השתמש במושג "Das Es". מושג זה מציין בגרמנית את הנטייה הנייטרלית ("זה" שאינו "הוא" או "היא"). באנגלית תורגם המושג ל"id". התרגום המילולי הקרוב יהיה "it". בעברית שמרנו על התרגום "סתמי" המעביר את השילוב של נייטרליות ו"סתום".
37. [הערה שנוספה ב-1915:] לא קל להצדיק כאן הנחות אלו, השאובות מתוך לימוד קבוצה מסוימת של מחלות נוירוטיות. אך מצד שני יהיה זה בלתי אפשרי לומר משהו בעל תוקף על הדחפים אם נמנעים מלהזכיר הנחות מוקדמות אלו.

הטבעת משמעות מינית, הוא גלוי וברור לעין. מכל בחינה שהיא מתנהג אזור זה כחלק מהמנגנון המיני. במצבי היסטריה, נעשים מקומות אלה כגוף ורצועות הקרום הירידי השייכות להם, למושבים של תחושות ושינויי עצבוב חדשים. באופן דומה לגמרי ניתן להשוות תהליכים אלה לזקפה, כפי שמתרחש הדבר באיברי המין עצמם תחת השפעת ריגושי התהליכים המיניים הנורמליים.

משמעותם של האזורים הארוטוגניים כמנגנוני-משנה ותחליפים לאיברי המין מופיעה בין הפסיכונליריות במירב הבהירות דווקא באמצעות ההיסטריה. אולם אין להסיק מכך שאנו מתכוונים לטעון שבגלל זה משמעותם פחותה בצורות מחלה אחרות. הטענה היא רק שבמחלות האחרות משמעות זו פחות ברורה, כי בצורות המחלה האחרות כגון: נוירוזת כפייתית, פרנויה, נעשה עיצוב הסימפטומים באזורים מרוחקים יותר ממרכזי המנגנון הנפשי הממונים על השליטה הגופנית. בנוירוזת הכפייתית בולטת יותר משמעותם של האימפולסים היוצרים מטרת מיניות חדשות. אימפולסים אלה נראים כבלתי תלויים באזורים הארוטוגניים. ככל זאת מקבילה העין, בהנאתה להביט ובהנאה האקסהיביציוניסטית, לאזור ארוטוגני. העור ממלא תפקיד דומה במרכיבי הכאב והאכזריות של הדחף המיני, מפני שהעור, אשר מובחן במקומות מסוימים כגוף כאיבר חושי שהופך גם לקרום ירידי, הוא אזור ארוטוגני מובהק.³⁸

(H) (H) > 10/6
- OC
- 1/2
(H) (H)

6. הסבר משקלה המכריע, לכאורה, של המיניות הפרורורטית בפסיכונליריות

ייתכן שהבירורים הקודמים האירו את מיניותם של הפסיכונלירטים באור מוטעה. עלול להתקבל הרושם כאילו הפסיכונלירטים קרובים בהתנהגותם המינית, על-פי נטייתם, אל הפרורורטים, ולעומת זאת רחוקים באותה מידה מהנורמלים. קיימת כמובן אפשרות שהמבנה הנפשי הקונסטטוטיוני של חולים אלה מכיל, מלבד מידה רבה מהרגיל של הדחקה מינית ועוצמה חזקה ביותר של הדחף המיני, גם נטייה בלתי רגילה לפרורורסיה כמובנה הרחב ביותר. אלא שחקירת מקרים קלים יותר מראה שההנחה האחרונה אינה הכרחית, או שקיים גורם שפועל בכיוון אחר, ויש להפחית את השפעתו בהערכת התוצאות החולניות. אצל מרבית הפסיכונלירטים מופיעה המחלה רק לאחר תקופת גיל ההתבגרות, עקב הלחץ

38. יש לזכור את דברי מול (Moll, 1898), המפרק את הדחף המיני לדחף לקונטרקציה ולדחף להורדת התפיחה [הפחתת הגירוי]. קונטרקציה פירושה צורך בנגיעה בעור [מגע עם הזולת]. [במהדורות של 1905 ו-1910 נוספה כאן עוד הערה:] סטרומאייר (Strohmayer) הסיק בצדק, מתוך ממצאי המקרה בו צפה, כי האשמות עצמיות כפייתיות נובעות מדחפים סאדיסטיים שדוכאו.

דחף
לפי
לפי
לפי

הנובע מקיומם של תביעת חיי מין נורמליים. ההרחקה מכוונת קודם כל נגד תביעה זו. לעתים, כשנמנע הסיפוק הליבידינלי בדרך נורמלית נוצרות מחלות בשלב מאוחר יותר. בשני המקרים מתנהג הליבידו כמו זרם שמטולו הראשי נחסם, והוא ממלא את האפיקים המשניים שאולי נשארו עד עתה ריקים. לפיכך, גם הנטייה החזקה לכאורה לכיוון פרוורטי (אמנם לפרוורסיה שלילית) של הפסיכונירוטים יכולה להיות מותנית בגורמים צדדיים. מכל מקום יש באפשרותה לקבל חיזוק מגורמים משניים. עובדה היא, שיש לשבח את ההדחקה המינית, כגורם פנימי, לצד אותם גורמים חיצוניים שיוצרים פרוורסיות, כמו למשל הגבלת החופש, חוסר האפשרות להשיג אובייקט מיני נורמלי, סכנות האקט המיני הנורמלי וכד'. בהעדר גורמים אלה היו אולי אותם אנשים נשארים נורמלים. במקרים מסוימים של נזירווה יכול המהלך להתנהל באופן שונה. לעתים קובעת יותר העוצמה המולדת של הנטייה לפרוורסיה, ולעתים קובעת דווקא ההגברה המשנית של נטייה זו שנוצרת על-ידי הדחקה הליבידו מהמטרה המינית הנורמלית ומאובייקט מיני נורמלי. אנו מוצאים פה יחס של שיתוף פעולה, לכן מוטעה לתאר זאת כעמדות מנוגדות. כאשר הקונסטיטוציה וההתנסות פועלים יחד באותו כיוון, מממשת הנזירווה את הישגיה הגדולים ביותר. קונסטיטוציה מובהקת יכולה, אולי, לוותר על תמיכתם של רשמי חיים לשם בניית נזירווה, וזעזוע עז המתרחש בחיים יכול להביא כנראה לידי נזירווה גם על רקע קונסטיטוציה ממוצעת. רעיונות אלה חלים, בצורה דומה, על המשמעות האטיולוגית של מה שמוולד ומה שנחוזה באורח נסיכתי, גם בשטחים אחרים.

Levan
le 1
ki
(1/2)

2/h

1/2

אם אנו מעדיפים את ההנחה שנטייה פרוורטית מפותחת במיוחד נמנית על התכונות המובהקות של הקונסטיטוציה הפסיכונירוטית, אזי קיים סיכוי שנוכל להבחין במגוון של קונסטיטוציות כאלה על-פי משקלו המולד המכריע של אזור ארוטוגני זה או אחר, או של דחף חלקי כלשהו. השאלה אם יש לנטייה פרוורטית קשר מיוחד אל בחירת צורת המחלה – טרם נחקרה, כמוה כשאלות רבות מאוד בתחום זה.

7. הדגשת הילדיות שבמיניות

כאמצעות הוכחת תפקידם של הרגשות הפרוורטיים כיוצרי סימפטומים בפסיכונזירווות, העלינו במידה רבה ביותר את מספר האנשים שניתן לאפינם כפרוורטים. לא זו בלבד שהנזירווטים עצמם מהווים קבוצת אנשים גדולה מאוד, אלא שיש אף להביא בחשבון שהנזירווות, על כל גילוייהן, קשורות בקשר כל יינתק אל הבריאות הנפשית. לכן יכול היה מביוס (Moebius, 1900) לומר בצדק: "כולנו קצת היסטרים". וכך, בשל תפוצתן הנרחבת של הפרוורסיות, אנו מגיעים, בעל כורחנו, אל ההנחה, שגם הנטייה הפרוורטית אינה תכונה מיוחדת ונדירה,

$N \Delta \left(\frac{N}{2} \right) > P$

אלא חלק ממה שנחשב בהכרח לקונסטיטוציה נורמלית. שמענו, כי השאלה אם הפרוורסיות מיוחסות לתנאים מולדים, או שהן נוצרות בעקבות חוויות מקריות, כפי שהניח בינה (Binet, 1888) ביחס לפטישיזם, שנויה במחלוקת. והנה אנו נתקלים במסקנה, שביסודן של הפרוורסיות טמון משהו מולד, אבל משהו זה מולד אצל כל אדם, כנטייה טבעית העשויה לעלות ולרדת מבחינת עוצמתה וממתניה להדגשתה על-ידי השפעות החיים. מדובר במקורות מולדים של הדחף המיני הנתונים מבחינת הקונסטיטוציה, אשר מתפתחים במקרים מסוימים לשאת עליהם בפועל את הפעילות המינית (פרוורטים). פעמים אחרות מדוכאים (מודחקים) מקורות אלה באופן בלתי מספיק, כך שיש בידם למשוך אליהם בדרכי עקיפין, כסימפטומים של מחלה, חלק ניכר מן האנרגיה המינית. במקרים המוצלחים מאפשרים מקורות מולדים אלה להתמקם בין שני הקצוות. כלומר, בעזרת הגבלה יעילה ועיבוד נוסף אחר, הם יכולים ליצור את מה שמכונה החיים המיניים הנורמליים.

אולם נוסף ונאמר שאת הקונסטיטוציה אותה אנו מניחים, זו החושפת את זרעי כל הפרוורסיות, ניתן לגלות רק אצל הילד. וזאת, למרות שאצל הילד יכולים כל הדחפים להופיע רק בעוצמה חלשה. אם נקבל את הנוסחה שהנזירווטים שמרו את המצב הילדי של מיניותם או שהוחזרו אליו, תפנה התעניינותנו אל חיי המין של הילד, ונרצה לעקוב אחר משחק ההשפעות השולטות על תהליך ההתפתחות של המיניות הילדית עד להתגלותו כפרוורסיה, נזירווה, או חיי מין נורמליים.

1/2 - 1/2